

Sygn. akt I PK 343/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa E. K.
przeciwko K. Spółce z o.o. w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 września 2015 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w G.
z dnia 12 czerwca 2014 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2014 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. oddalił apelację pozwanego K. Sp. z o.o. w W. od wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 17 grudnia 2013 r., którym zasądzono na rzecz powódki E. K. kwotę 13.433,55 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 września 2013 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę. W uzasadnieniach sądów *meriti* przyjęto, że przyczyna wypowiedzenia powódce umowy o pracę była nieuzasadniona, gdyż zgodnie z pismem rozwiązującym umowę o pracę była to treść zeznań złożonych

przez powódkę w charakterze świadka w innym procesie toczącym się przeciwko pracodawcy, a nie niewywiązywanie się przez nią z obowiązków pracowniczych, co podnosił pracodawca na etapie postępowania sądowego. Sądy orzekające za niedopuszczalne na etapie postępowania sądowego przyjęły uzupełnianie i konkretyzowanie przyczyny wypowiedzenia wskazanej w piśmie rozwiązującym stosunek pracy.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie powództwa albo ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została oparta na obydwu podstawach kasacyjnych. Skarżący podniósł naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 30 § 4 k.p. oraz art. 30 § 4 k.p. w związku z art. 45 k.p. przez ich niewłaściwe zastosowanie i błędną wykładnię skutkującą uznaniem, że w toku postępowania przed sądem pracy nie jest możliwe uzupełnianie przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę. Ponadto skarżący zarzucił naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 382 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c., art. 224 § 1 k.p.c., art. 236 k.p.c., art. 162 k.p.c. oraz art. 299 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz faktem, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący sformułował zagadnienia prawne sprowadzające się do pytań o następującej treści:

1. Czy przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę wskazana w oświadczeniu pracodawcy może być sformułowana w sposób ogólny i dopuszczalne jest skonkretyzowanie tej przyczyny przez pozwanego pracodawcę w toku procesu?;
2. Czy w przypadku, gdy przyczyną rozwiązania umowy o pracę na czas nieokreślony za wypowiedzeniem jest zarzut dokonania oczywiście nieprawdziwych wypowiedzi przed organem państwowym, zawierających wskazanie jako jedynej możliwości działania przez pracowników poprzez dokonywanie operacji księgowych niezgodnych z przepisami prawa i

zasadami obowiązującymi i stosowanymi u pozwanego pracodawcy, to konieczne jest uzyskanie uprzedniego wyroku skazującego za przestępstwo z art. 233 § 1 k.k.?

Skarżący podniósł ponadto, że wskazane w skardze naruszenia przepisów prawa materialnego oraz przepisów postępowania stanowią o jej oczywistej zasadności.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W rozpoznawanej sprawie skarżący podniósł występowanie istotnego zagadnienia prawnego, wskazując jednocześnie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Taka sytuacja wymaga na wstępie uwagi o charakterze porządkującym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się bowiem, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi, a można wręcz stwierdzić, że jest błędem logicznym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990 oraz z dnia 20 marca 2014 r., I CSK 343/13, LEX nr 1523355).

Odnosząc się do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego stwierdzić należy, że aby było to możliwe, to konieczne byłoby przedstawienie problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Zagadnieniem prawnym jest bowiem zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw.

Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950, czy z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że zagadnienia prawne sformułowane przez skarżącego w niniejszej skardze nie spełniają opisanych wyżej wymagań. W przypadku pierwszego z nich istnieje bowiem utrwalona linia orzecznicza, zgodnie z którą z samego oświadczenia pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę musi wynikać w sposób niebudzący wątpliwości, co jest istotą zarzutu stawianego pracownikowi i usprawiedliwiającego rozwiązanie z nim stosunku pracy. Zatem dalsza konkretyzacja i uzupełnianie przyczyny wypowiedzenia mogą służyć jedynie pełniejszemu uzasadnieniu wypowiedzenia, nie mogą jednak usunąć wadliwości (niekonkretności) określenia jego przyczyny w oświadczeniu o wypowiedzeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2008 r., I PK 177/07, LEX nr 448827). Ponadto przyjmuje się, że podana pracownikowi przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę nie podlega w postępowaniu sądowym takiej „konkretyzacji”, która w istocie polega na powołaniu nowych, wcześniej niewskazanych w pisemnym oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę przyczyn, okoliczności lub uzasadnienia kontestowanego wypowiedzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2014 r., II PK 16/14, LEX nr 1554330). Należy wreszcie zauważyć, że powoływanie się przez pracodawcę w trakcie procesu na niewywiązywanie się przez pracownika z nałożonych na niego obowiązków pracowniczych, należy uznać za spóźnione i niedopuszczalne, gdyż skonkretyzowana przyczyna wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę powinna być pracownikowi znana najpóźniej z chwilą otrzymania pisma wypowiadającego umowę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2007 r., I PK 175/06, LEX nr 448111). W ocenie Sądu Najwyższego również drugie

ze sformułowanych przez skarżącego zagadnień prawnych nie spełnia wymagań stawianych istotnemu zagadnieniu prawnemu, gdyż nie ma charakteru uniwersalnego, a w judykaturze podkreśla się, że zagadnienie prawne musi mieć charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2015 r., II UK 317/14, LEX nr 1678961). W niniejszej sprawie natomiast postawione pytanie służy jedynie rozstrzygnięciu jednostkowego, bardzo specyficznego zagadnienia dotyczącego ustalonego w sprawie stanu faktycznego.

Odnosząc się wreszcie do przywołanej w rozpoznawanej skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy stwierdzić, że w judykaturze przyjmuje się, iż oczywista zasadność skargi, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX nr 1402642 oraz z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), a przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577 oraz z dnia 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX nr 1522063). W judykaturze podnosi się, że w skardze kasacyjnej, a dokładniej rzecz ujmując w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, konieczne jest w tym zakresie sformułowanie odpowiednich wywodów, potwierdzających tę okoliczność, czego skarżący w niniejszej sprawie nie uczynił (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 596/14, LEX nr 1678068).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego stosownie do art. 98 k.p.c. oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).

eb

